

GIMNAZJUM IM. GENERAŁA KAZIMIERZA TAŃSKIEGO
ROK SZKOLNY 2015/2016

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

JĘZYK POLSKI

(aktualizacja IX 2015)

ZASADY

1. Zasady PSO są zgodne z zasadami WSO.
2. Przy ocenach częściowych można stosować: plusy (+) i minusy (-).
3. Prace klasowe są zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem, sprawdziany (testy) – z tygodniowym, kartkówki z ostatniego tematu nie muszą być zapowiadane.
4. Prace klasowe są obowiązkowe.
5. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie pisał pracy klasowej, sprawdzianu lub nie dostarczył dłuższej pracy domowej, powinien to uczynić w terminie nie dłuższym niż dwutygodniowy od powrotu do szkoły po uzgodnieniu z nauczycielem. W sytuacjach szczególnych (np. długa nieobecność) termin może być dłuższy – warunki należy uzgodnić z nauczycielem. Uczeń, który nie napisze pracy klasowej lub nie dostarczy dłuższej pracy domowej, otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Uczeń ma prawo jeden raz do poprawy oceny niedostatecznej z danej pracy klasowej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż dwa tygodnie po otrzymaniu oceny.
7. Pisemne prace domowe („wypracowania”) uczniowie wykonują na kartkach formatu A4, opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz tematem pracy lub w zeszyte przedmiotowym.
8. Prace klasowe oraz ww. prace pisemne są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice.
9. Pracą domową jest nie tylko praca pisemna, ale również przeczytanie tekstu kultury.
10. Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji (nieprzygotowanie rozumiane jest jako m. in.: brak pracy domowej, zeszytu, brak zeszytu ćwiczeń, podręcznika).
11. Uczeń może uzyskać **ocenę wyższą niż przewidywana, jeśli wykazał się systematyczną dodatkową pracą w całym półroczu** (aktywność na lekcjach, zadania dodatkowe, udział w konkursach, aktywność na zajęciach dodatkowych z języka polskiego).
12. **Informacja nt. PSO jest przekazywana przez nauczyciela ustnie w pierwszym tygodniu nauki.**

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania edukacyjne w 100% w zakresie kształcenia kulturowo - literackiego oraz językowego. Może mieć nie więcej niż jedną ocenę niedostateczną (nie dotyczy to pisemnych sprawdzianów i lektur).

Laureaci konkursu języka polskiego o zasięgu wojewódzkim otrzymują celującą ocenę końcową.

KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNYCH

Odpowiedzi ustne:

KRYTERIUM	PUNKTACJA
związek z tematem	0-1p.
spójność wypowiedzi	0-1p.
poprawność językowa	0-1p.
bogactwo słownictwa	0-1p.
kompozycja	0-1p.
bogactwo informacji	0-1p.
poprawność merytoryczna	0-1p.

Recytacja prozy i poezji:

KRYTERIUM	PUNKTACJA
pamięciowe opanowanie tekstu	0–2p.
zachowanie interpunkcji	0–1p.
dykcja	0–1p.
modulacja i intonacja głosu	0–1p.
interpretacja głosowa tekstu	0–2p.

Przeliczenie punktów na oceny:

- 3 p. – dopuszczający
- 4 p. – dostateczny
- 5 p. – dobry
- 6 p. – bardzo dobry
- 7 p. – celujący

Szczegółowe kryteria prac polegających na przekładzie intersemiotycznym (np. inscenizacja, nagranie, drama, konkretyzacja plastyczna) będą podawane uczniom przed podjęciem zadania indywidualnego lub grupowego. Do kryteriów głównych zalicza się: pomysłowość, wkład pracy, estetykę.

KRYTERIA OCENY PRACY STYLISTYCZNEJ (0- 10 PKT.)

ROZPRAWKA	CHARAKTERYSTYKA	OPOWIADANIE
Treść (0-4)	Treść (0-4)	Treść (0-4)
Praca zgodna z tematem; odniesienie do problemu sformułowanego w temacie; stanowisko autora wobec problemu (sąd wyrażony bezpośrednio lub pośrednio: teza lub hipoteza); logika wyводу; błąd rzeczowy powoduje obniżenie punktów o 1 poziom.	Realizacja tematu: zachowanie spójności, przedstawienie postaci, prezentacja cech zewnętrznych i wewnętrznych, ocena postaci, uzasadnienie opinii.	Opowiadanie na temat, prezentacja świata przedstawionego, tworzenie akcji, układ wydarzeń w logicznym porządku, dynamizowanie akcji, konsekwentne stosowanie form czasu przeszłego.
Segmentacja 0 – 1 pkt.	Segmentacja 0 – 1pkt.	Segmentacja 0 – 1pkt.
Styl 0 – 1 pkt.	Styl 0 – 1 pkt.	Styl 0 – 1 pkt.
Język 0 – 2 pkt. (do 5 błędów językowych- 2	Język 0 – 2 pkt.	Język 0 – 2 pkt.

pkt., 6- 1 pkt, powyżej- 0)

Ortografia 0 – 1 pkt (uczeń może zrobić 2 błędy)

Ortografia 0 – 1 pkt

Ortografia 0 – 1 pkt

Interpunkcja 0 – 1 pkt.

Interpunkcja 0 – 1 pkt.

Interpunkcja 0 – 1 pkt.

(uczeń może zrobić 3 błędy)

(uczeń może zrobić 3 błędy)

(uczeń może zrobić 3 błędy)

Przeliczenie punktów na ocenę:

- 0 – 3p. – niedostateczny
- 4 – 5p. – dopuszczający
- 6 – 7p. – dostateczny
- 8 – 9p. – dobry
- 10p. – bardzo dobry

UWAGA! Uczeń, który uzyskał maksymalną ilość punktów, jego praca jest bezbłędna (dopuszczalna jedna usterka), charakteryzuje się oryginalnością treści i formy, otrzymuje ocenę celującą.

UWAGA!

1. Przy sprawdzaniu prac pisemnych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją), gdy stwierdzono **dysortografię** przyznaje się:

- 1 p. za kryterium 5, jeśli popełnił nie więcej niż 3 błędy ortograficzne (ó-u, rz- ż, ch-h, wielka litera na początku zdania).

- 1 p. za kryterium 6, jeśli nie popełnił więcej niż 4 błędy interpunkcyjne.

2. Jeżeli praca zajmuje mniej niż połowę wyznaczonego miejsca, uczeń otrzymuje punkty tylko za pierwsze kryterium. Przyjmuje się, że praca nie może być krótsza niż strona papieru podaniowego, chyba że nauczyciel poda inne warunki.

3. Jeżeli praca nie jest zgodna z tematem, uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**.

Krótkie formy wypowiedzi (np. ogłoszenie prasowe, zaproszenie, notatka) będą oceniane według szczegółowych kryteriów podawanych uczniom przed napisaniem konkretnej pracy.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Wypowiedzi pisemne:

- redagowanie dłuższych form wypowiedzi (tzw. „wypracowań”) przewidzianych przez podstawę programową i program,
- redagowanie tekstów użytkowych,
- rozwiązywanie określonych zadań i wykonywanie ćwiczeń,
- odpowiedzi na pytania,
- odpowiedzi dotyczące czytania i odbioru tekstów kultury.

2. Wypowiedzi ustne:

- kilkuzdaniowa lub dłuższa wypowiedź,
- prezentacja,
- recytacja,
- opowiadanie,
- dialog.

3. Zadania praktyczne:

- projekty, prezentacje multimedialne, inscenizacje, nagrania, plakaty, albumy itp.

METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

1. Pisemne prace wykonywane w klasie:

- prace klasowe - stylistyczne,
- sprawdziany umiejętności i wiedzy z kształcenia językowego,
- testy sprawdzające czytanie i odbiór tekstów kultury,
- ćwiczenia, zadania wykonywane na lekcji,

2. Pisemne prace domowe.

3. Wypowiedzi ustne.

4. Zadania praktyczne.

SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ

Dziennik lekcyjny: tradycyjny - oceny częściowe, śródroczna, roczna.

FORMY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ O OCENIE CZĘSTKOWEJ ORAZ USTALENIA DOTYCZĄCE CZĘSTOTLIWOŚCI KONTROLI

1. Ustnie.

2. Pisemnie w przypadku dłuższych form wypowiedzi tzw. „wypracowań

3. Zapis w dzienniku tradycyjnym lub zeszyte przedmiotowym.

4. Wykaz ocen częściowych i półrocznych podczas zebrań z rodzicami.

5. Spotkania indywidualne, wezwania.

ZAŁĄCZNIK 1 DO PSO

**SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS I–III
GIMNAZJUM****Ocena celująca:**

Uczeń posiada wiedzę i umiejętności spełniające w 100% wymagania program nauczania, a w szczególności:

- samodzielnie korzysta z dodatkowych źródeł wiedzy, czyta lektury;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- przejawia twórcze myślenie;
- w zakresie mówienia i słuchania potrafi pozyskiwać zainteresowanie słuchaczy, prezentując wzorcową wypowiedź, bezbłędną stylistycznie i językowo;
- w pracach pisemnych wyróżnia się oryginalnością i niezależnością sądów, wyjątkowym bogactwem i sprawnością języka.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami z zakresu kształcenia literackiego, kulturowego i językowego, a w szczególności:

- bardzo dobrze zna tematykę i problematykę omawianych lektur;
- w zakresie redagowania form wypowiedzi wykazuje dbałość o ich poprawność leksykalną, składniową i kompozycyjną;
- posiada praktyczne umiejętności językowe, ortograficzne, interpunkcyjne określone programem nauczania;
- zabiera głos w dyskusji i prezentuje własne wnioski oraz przemyślenia rozwija samodzielny warsztat pracy, umiejętnie korzystając z zasobów informacyjnych biblioteki.

Ocena dobra:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe:

- potrafi wykazać się dobrą znajomością tekstów literackich analizowanych na lekcjach;
- samodzielnie redaguje wymagane formy wypowiedzi, dba o ich poziom językowy, poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- z własnej inicjatywy zabiera głos na lekcji;
- zna i rozumie pojęcia wynikające z programu nauczania (mogą mu się zdarzać pomyłki, nie zawsze trafnie definiować itp.);
- dobrze orientuje się w całości materiału gramatycznego określonego programem nauczania w danej klasie;
- zna i właściwie stosuje wszystkie zasady ortograficzne oraz interpunkcyjne (dopuszczalna niewielka liczba błędów).

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym:

- korzysta, pod kierunkiem nauczyciela, z różnych źródeł wiedzy;
- rozumie wybrane pojęcia wynikające z programu nauczania;
- zna treść utworów literackich wskazanych w kanonie lektur podstawowych;
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela realizuje zadania, ćwiczenia i inne prace na średnim poziomie trudności;
- redaguje podstawowe formy wypowiedzi;
- popełnia błędy stylistyczne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które umie poprawić;
- stosuje podstawowe zasady ortograficzne;
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności gramatyczne określone programem nauczania w danej klasie.

Ocena dopuszczająca

Uczeń ma braki w wiadomościach podstawowych, a w szczególności:

- popełnia błędy różnego typu w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- nie bierze udziału w dyskusjach, pogadankach;
- wykonuje samodzielne prace na niskim poziomie trudności;
- słabo opanował zasady ortograficzne;
- bardzo często podczas wykonywania pracy korzysta z pomocy nauczyciela.

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania, a w szczególności:

- nie koncentruje uwagi na zajęciach, nie uczestniczy w pracy;
- nie potrafi samodzielnie zredagować prostej wypowiedzi;
- w pracach pisemnych popełnia kardynalne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe i logiczne;
- nie zna treści lektur obowiązkowych;
- nie zna podstawowych terminów gramatycznych, a w związku z tym nie potrafi dokonać prostej analizy gramatyczno – stylistycznej wypowiedzi;
- nie wykazuje chęci pracy pod kierunkiem nauczyciela;
- nie dba o estetykę pisma;
- nie odrabia zadań domowych;
- nie przygotowuje się do zajęć.

Dodatkowo uczeń nie podejmuje żadnych starań w celu poprawienia ocen, nie uzupełnia w wyznaczonych terminach braków programowych.

ZAŁĄCZNIK 2 DO PSO

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH ZE WZGLĘDU NA OPINIE PPP O DOSTOSOWANIU WYMAGAŃ:

KLASA I

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem
- przedstawić treść tekstu po jego cichym przeczytaniu

kształcenie językowe i literackie

- wskazać elementy świata przedstawionego w utworze
- rozpoznać rodzaje literackie i niektóre gatunki
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym
- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim
- z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego

pisanie

- ułożyć plan wydarzeń
- ułożyć opowiadanie odtwórcze i twórcze
- opisać wygląd przedmiotów i osób, podać ich najważniejsze cechy (elementy charakterystyki)
- zredagować zaproszenie, list prywatny

mówienie i słuchanie

- opowiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać proste wnioski z przeczytanego tekstu
- próbować formułować argumenty udowadniające jakąś tezę
- wygłosić z pamięci 2 strofy wiersza

nauka o języku

- rozróżniać części mowy odmienne i nieodmienne
- odmienić rzeczownik, czasownik, przymiotnik
- odszukać podmiot, orzeczenie, przy pomocy nauczyciela pozostałe części zdania
- rozróżniać zdania pojedyncze i złożone na podstawie liczby orzeczeń
- rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędne
- rozróżniać zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe

KLASA II

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem i przedstawić jego treść
- poprawnie przeczytać tekst głośno
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki

kształcenie językowe i literackie

- rozróżniać elementy świata przedstawionego w utworze
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy gatunków: powieści, noweli, tragedii, komedii, pieśni
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym
- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim
- z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego
- rozróżnić podstawowe środki artystyczne

pisanie

- samodzielnie napisać ramowy plan wydarzeń
- redagować opis, opowiadanie, streszczenie, charakterystykę, zaproszenie, ogłoszenie, list, sprawozdanie
- umotywować swoje zdanie

mówienie i słuchanie

- opowiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać wnioski
- określić sens czytanego i słyszanego utworu
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza

nauka o języku

- rozróżniać części mowy odmienne i nieodmienne
- wskazać w prostych przykładach imiesłowy
- dokonać rozbioru logicznego zdania (proste przykłady)
- rozróżniać zdania pojedyncze i złożone na podstawie liczby orzeczeń,
- rozróżniać zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (ich rodzaje)
- znać budowę słowotwórczą prostych wyrazów pochodnych
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne

KLASA III

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst poprawnie i ze zrozumieniem, przekazać jego znaczenie dosłowne i przenośne
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki
- przeczytać ze zrozumieniem proste instrukcje i artykuły prasowe

kształcenie językowe i literackie

- rozróżniać elementy świata przedstawionego w utworze
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy poznanych gatunków
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym, rytm
- identyfikować osobę mówiącą w utworze (podmiot liryczny, narrator)
- dostrzegać w utworze różne postawy bohaterów, charakteryzować ich
- dokonać próby samodzielnej analizy utworu lirycznego
- rozróżnić podstawowe środki artystyczne
- rozróżniać rodzaje słowników i z nich korzystać

pisanie

- redagować samodzielnie proste wypracowania pisemne (opowiadanie, opis, charakterystyka postaci, list, sprawozdanie)
- umotywować swoje zdanie, formułować argumenty potwierdzające jakąś tezę (elementy rozprawki)
- redagować samodzielnie proste formy pism użytkowych

mówienie i słuchanie

- konstruować wypowiedź wielozdaniową
- opowiedzieć treść utworu literackiego
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza lub fragment utworu epickiego

nauka o języku

- rozróżniać części mowy i określić ich formy
- rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- narysować wykresy tych zdań
- rozpoznać i zastosować najbardziej znane frazeologizmy
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie.

Dokument opracował Zespół nauczycieli polonistów.